

Esbjerg Kommune
Natur & Vandmiljø

Torvegade 74, 6700 Esbjerg

Dato	1. juli 2021
Sagsbehandler	Ole Juul Pedersen
Telefon direkte	76 16 15 31
E-mail	olped@esbjerg.dk
Sagsid.	20/21790

Godkendelse efter vandløbsloven til etablering af sandfang i Kongeåen ved Kongeåslusen

Esbjerg Kommune har søgt om godkendelse efter vandløbsloven til at etablere et sandfang i Kongeåen ved slusen. Sandfanget ønskes etableret for at forhindre sandaflejringer i slusekamrene, så alle 5 sluseporte kan stå åbne. Med den nuværende sandtransport holdes maksimalt 3 sluseporte åbne for at have en tilstrækkelig vandhastighed til, at sandet ikke aflejres i slusekamrene.

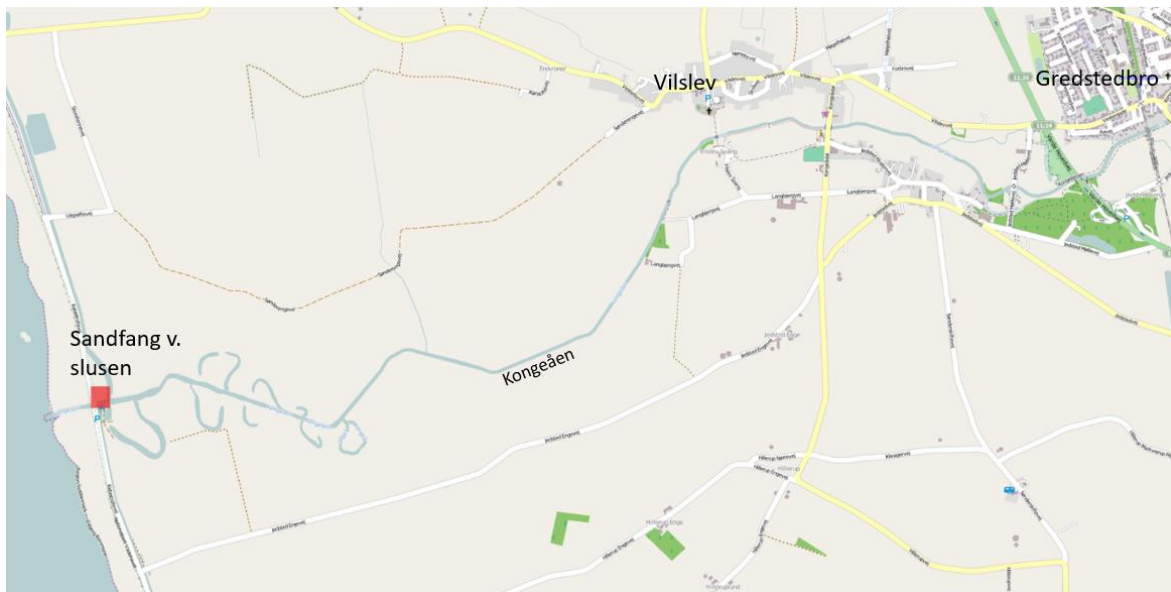

Fig. 1. Beliggenhed af projektet i Kongeåen ved slusen

Høring og indkomne bemærkninger

Vandløbsprojektet i skitseform har været i offentlig høring i perioden fra den 29. maj til den 26. juni 2020. I høringsperioden indkom der ingen bemærkninger til projektet.

Fig. 2. Placering af sandfanget mellem st. 52835 og 52913 inkl. stentærskel.

Godkendelse efter vandløbsloven

Esbjerg Kommune giver hermed godkendelse til det ansøgte reguleringsprojekt: *Kongeåen. Ansøgning om godkendelse efter vandløbsloven til sandfang i Kongeåen ved slusen* af 23. november 2020. Godkendelsen gives i henhold til vandløbslovens¹ § 17 og bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v.² § 3.

Godkendelsen gives på følgende vilkår:

1. Vandløbsprojektet skal udføres som beskrevet i ansøgningen.
2. Vandløbet og sandfanget etableres til dimensionerne i tabel 1, som der også efterfølgende må oprenses til.
3. Vandløbet skal oprenses, såfremt dimensionerne bliver mindre end det eksisterende vandløbsregulativs bestemmelser kræver. Det eksisterende regulativs minimumskrav opretholdes således.
4. Der må ikke fjernes sand og/eller sediment under de angivne bundkoter i tabel 1. Brinkerne skal have anlæg 1:1,5 – 1:2.
5. Sandfanget må tømmes i perioden 1. august – 1. oktober.
6. Det afvandede sand skal jf. dispensationen fra Naturbeskyttelsesloven fjernes inden 3 måneder og arealet skal reetableres.

---

¹ Bekendtgørelse af lov om vandløb. Lbk. nr. 1217 af 25. november 2019.

² Bek. om vandløbsregulering og -restaurering m.v. Bek.nr. 834 af 27. juni 2016.

Øvrige relaterede godkendelser og dispensationer

Dispensation fra strandbeskyttelseslinjen er givet den 19. marts 2021.

Dispensation fra Naturbeskyttelsesloven til ændring af vandløbet og fjernelse af tagrørsbræmme i højre side af åen er givet den 29. april 2021.

Landzonetilladelse og dispensation fra å-beskyttelseslinjen til midlertidigt oplag af sediment til afvanding mm. er givet den 21. maj 2021.

Esbjerg Kommune Byggeri har den 29. juni 2021 afgjort, at etableringen af sandfanget i Kongeåen ikke vil påvirke miljøet væsentligt, og at der derfor ikke skal udarbejdes en VVM-redegørelse for projektet.

Projektbeskrivelse

Sandfanget etableres på en strækning umiddelbart før slusebygværket. Sandfanget skal have fuld dybde på en længde af ca. 54 m mellem St. 52.846 og 52.900. Bundbredden af sandfanget skal være 20 m. Udvidelsen skal primært ske ved at profilet uddybes fra den højre (nordlige) brink. Der uddybes fra eksisterende brinkkant med anlæg 1:1,5. Bunden uddybes 1 m i forhold til eksisterende regulativmæssige bundkote til kote -1,63 m DVR90 m. Sandfanget anlægges med skråningsanlæg på 1:1,5 i begge sider.

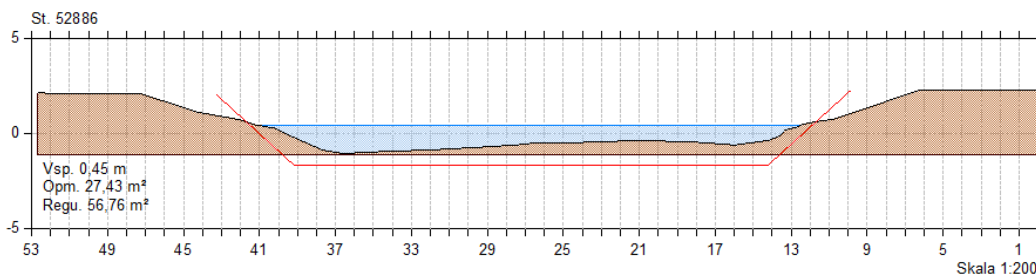
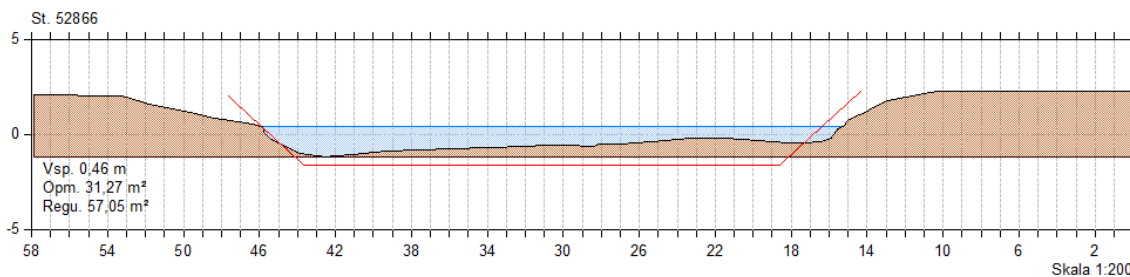

Fig. 3. Opmålte profiler, hvor projekteret sandfangsbund er indtegnet med rød streg.

Sandfanget afsluttes med en stentærskel fra st. 52.900 til 52.913. Stentærsklen får en kronebredde på 1 m med kronekote i den nuværende regulativmæssige bundkote -0,63 m DVR90. Stentærsklen skal laves i hele den eksisterende vandløbsbredde.

Sandfanget opnår en kapacitet på omtrent 1.000 m³ sand og det forventes at kunne bundfælde ca. 90 % af det sand, der transporteres i Kongeåen ved en medianmaksimumafstrømning.

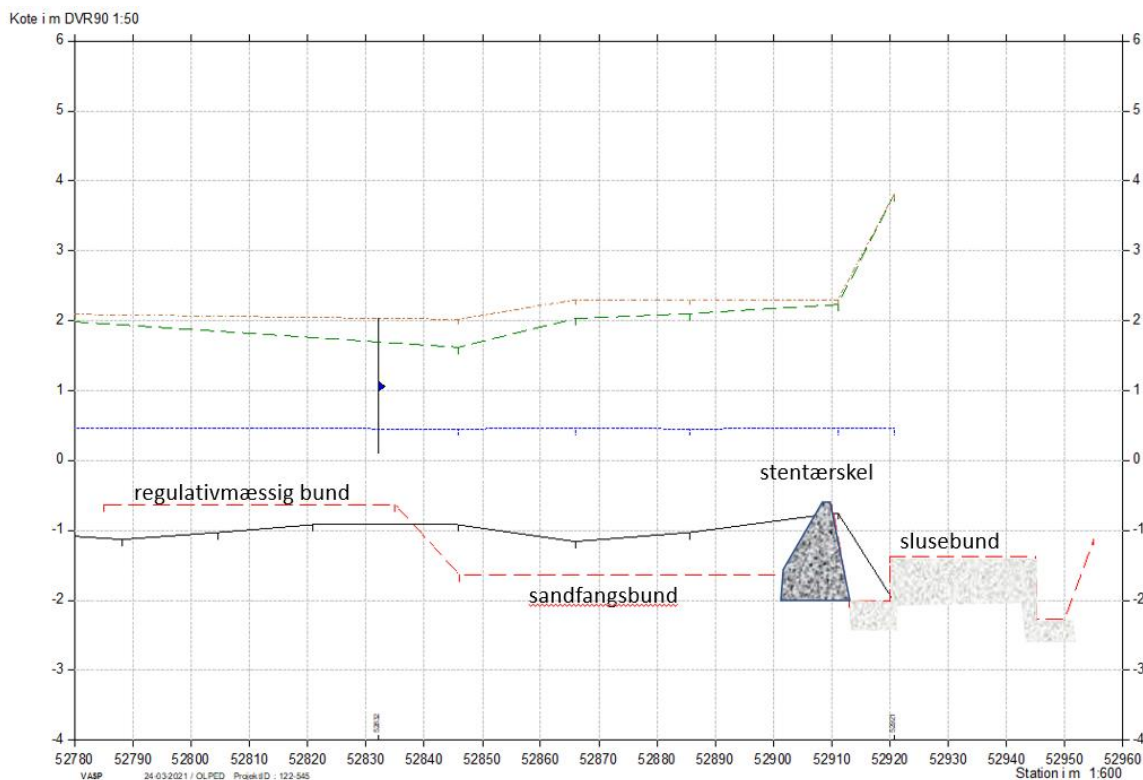

Fig. 4. Længdeprofil af Kongeåen på strækningen med sandfangsdimensionerne indlagt.

De fremtidige regulativmæssige dimensioner på strækningen skal være:

Station m	Kote DVR90 m	Fald %	Bundbredde m	Bemærkninger
52835	-0,63	X	16	Eksisterende regulativmæssige dimensioner, herfra udvides bundbredden
		0		
52840	-0,63	X	20	Herfra start sandfang
		167		
52846	-1,63	X	20	Sandfang fuld dybde og bredde starter
		0		
52900	-1,63	X	20	Sandfang fuld dybde og bredde slutter

		-143		
52907	-0,63	X	Fra brink til brink	Top stentærskel
		0		1 m kronebredde
52908	-0,63	X	Fra brink til brink	Stentærskel slutter
		274		
52913	-2,0	X	Fra brink til brink	Stentærskel føres til slusens eksisterende stenglacis jf. fig. 5
		0		Eksisterende stenglacis.

Tabel 1. Projektdimensioner.

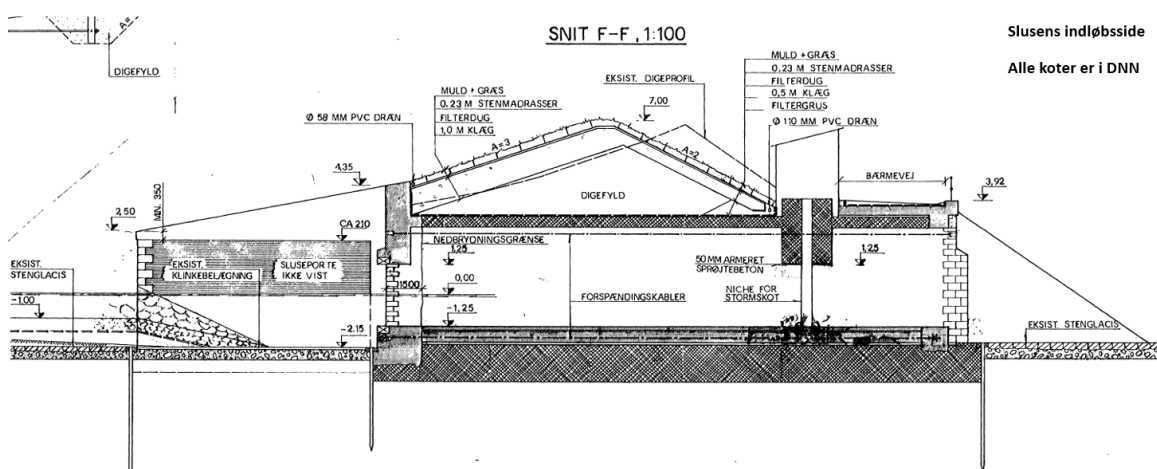

Fig. 5. Tværsnit af slusebygværket.

Begrundelse

Kongeåen transporterer en stor mængde sand fra det topografiske opland frem til udløbet i havet. Fra 2021 forventes etableret et sandfang (sandfang 1) opstrøms Hovedvej 11 (Varde Hovedvej), men det sand, der allerede har passeret denne placering, vil fortsat blive transporteret mod slusen. Ved større afstrømninger vil der tillige kunne blive transporteret sand forbi dette sandfang.

Kongeåslusen har 5 kamre, men på grund af for lav vandhastighed, hvis alle porte står åbne, vil der aflejres sand i slusekamrene, således at sluseportene ikke kan lukke ordentligt. Derfor er der i dag normalt kun 2-3 sluseporte åbne. Ved at etablere et sandfang foran slusen forventes det, at alle 5 sluseporte kan være aktive uden risiko for sandaflejringer.

Miljømæssige konsekvenser

Kongeåen er beskyttet af §3 i Naturbeskyttelsesloven og er desuden udpeget som habitatområde. De naturmæssige forhold er behandlet i forbindelse med dispensationen fra Naturbeskyttelsesloven.

Nedenstående i kursiv er taget fra *Esbjerg Kommune Kongeåen Natura 2000 Væsentlighedsvurdering af Kongeåens Spor 1. Sandfang 1 og 3³*

Der er i dag en vis saltpåvirkning af området indenfor slusen og det forventes ikke at blive væsentlig anderledes. Saltpåvirkningen bevirker, at der ikke forefindes vandplanter på en strækning indenfor slusen, herunder strækningen, hvor sandfang 3 skal ligge. Der forefindes tagrør langs brinkerne, men der forventes ingen væsentlig påvirkning af naturtypen Vandløb med vandplanter.

Saltpåvirkningen af sandfangsområdet vil bevirke, at bæklampretlarver og nymfer af Grøn Kølleguldsmed ikke forventes at kunne leve i sandfanget. Den beskyttede Grøn Mosaikguldsmed lever i den tilknyttede digekanal syd for Kongeåen, men levevisen er tilknyttet tilstedeværelsen af planten Krebseklo og den forefindes ikke i Kongeåen på sandfangsstrækningen.

Hvorvidt flod- og havlampretlarver vil kunne leve i sandfanget inden de trækker ud i havet, kan ikke afvises, men sandsynligvis vil deres livscyklus i Kongeåen forløbe således, at der gydes ved stryget ved Bid 1 (ca. 3,8 km opstrøms) eller stryget ved Jedsted Mølle (ca. 6 km opstrøms), hvorefter larverne lever i nogle år nedgravet i nedstrømsliggende sedimentationsområder indtil de fysiologisk er klar til at trække ud i havet. Sandfanget vil derfor være et område, de passerer fremfor at tage ophold i. Det samme gør sig gældende for snæbel, laks og havørred. De vil ikke blive påvirket af etableringen af sandfanget.

Åbning af 5 sluseporte fremfor 2 (3 porte er det mest normale) er af Orbicon beregnet til at give en lidt hurtigere afvanding af de slusenære arealer. De lavtliggende arealer langs Kongeåen afvandes marginalt hurtigere og påvirkningen af fuglene på udpegningsgrundlaget vurderes ikke at være væsentlig.

Odderen vil ikke blive påvirket af tilstedeværelsen af sandfanget. Tømningen af sandfanget vil give nogle forstyrrelser i dagstimerne, men da området i dag er meget besøgt ved slusen og i forbindelse med shelterpladsen og kanooptagningsstedet på sydsiden af Kongeåen, vil der ikke være nogen væsentlig øget forstyrrelse af odderen. Odderen er til stede og yngler ved Kongeåen, men da den er nataktiv, ses den sjældent.

Med hensyn til påvirkningen af fuglebeskyttelsesområdet, så udpeger Natura2000 basisanalysen ca. halvdelen af sandfanget til at være levesteder for Rørhøgen og Rørdrummen. Sandfangsarealet udgør en forsvindende lille del af levestederne og ingen af arterne vurderes af

---

³ Nærværende afgørelse vedrører det der benævnes "sandfang 3".

Esbjerg Kommune at kunne blive væsentlig påvirket af sandfangets etablering og drift.

Afvandingsmæssige konsekvenser

Etableringen af sandfanget vil ikke i sig selv give nogle mærkbare afvandingsmæssige konsekvenser, da vandspejlet primært vil være bestemt af vandspejlet i Vadehavet udenfor slusen. Stentærsklen, der bliver anlagt i nuværende regulativmæssige kote, sikrer at vandstanden ikke sænkes væsentligt ved længerevarende østlig vind og dermed lave vandstande i Vadehavet. Vandføringsevnen vil fortsat være væsentlig bedre end de regulativmæssige dimensioner foreskriver, da bundbredden, der i dag skal være 16 m, fortsat forventes at være ca. 25 m.

Driften af slusen vil blive lettet væsentligt ved, at alle 5 sluseporte kan stå åbne samtidigt og der ikke bliver behov for at tømme sand af slusekamrene ved sluseportene. Det betyder, at afvandingen af den slusenære strækning vil ske hurtigere, men det er vurderet, at det ikke har nogen væsentlig afvandingsmæssig betydning.

Supplerende bemærkninger

Nærværende tilladelse bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år fra godkendelsesdatoen.

Esbjerg Kommune har tilsynspligten med anlægsarbejdet.

Nærværende godkendelse efter vandløbsloven er primært en ret til at uddybe Kongeåen ud over de regulativmæssige dimensioner. Godkendelsen ændrer ikke på pligten til at overholde de nuværende regulativmæssige bestemmelser - hverken med hensyn til oprensning eller grødeskæring, hvorfor en revision af regulativet eller vedtagelse af et tillægsregulativ for den pågældende strækning ikke er nødvendig.

Klagevejledning

Klager efter vandløbsloven skal indgives via Klageportalen.

Udførlig klagevejledning er vedlagt som bilag.

Klagen skal være modtaget senest den **29. juli 2021**, der er dagen for klagefristens udløb.

Andre tilladelser

Hvis det i forbindelse med anlægsarbejdet bliver nødvendigt at udlede grundvand til vandløb, skal der forinden indhentes tilladelse hertil efter miljøbeskyttelsesloven. En eventuel ansøgning herom skal sendes til Esbjerg Kommune.

Efter museumslovens § 27 skal jordarbejde standses, hvis der under arbejdet findes spor af fortidsminder, og fortidsmindet skal straks anmeldes til det lokale kulturhistoriske museum.

Eventuel henvendelse – herunder spørgsmål om klageberettigelse – kan rettes til undertegnede på tlf. nr. 76161531.

Med venlig hilsen

Ole Juul Pedersen
Biolog

Kopi af denne afgørelse er sendt til:

- Sportsfiskerforbundet. post@sportsfiskerforbundet.dk
- Kongeåsammenslutningen v. Simon Simonsen. Simon.6630@gmail.com
- Sydvestjysk Sportsfiskerforening v. Jens Lygum. Ssf.formand@gmail.com
- Danmarks Naturfredningsforening. DN@DN.dk
- Danmarks Naturfredningsforening. Esbjerg afd. Esbjerg@DN.dk
- Sydvestjysk Landboforening. info@sagro.dk
- Ribe Digelag v. Hans Tobiasen. Hans.tobiasen@gmail.com
- Ib Ibsen A/S v. Flemming Damberg fdamberg@mail.dk

Bilag:
Klagevejledning

Klagevejledning

Denne afgørelse kan jf. vandløbslovens kapitel 16 påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af:

- den, afgørelsen er rettet til,
- enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse skal klagen indgives senest den **29. juli 2021**.

Du klager via klageportalen, som du finder på www.naevneneshus.dk under "Start din klage". Du logger på klageportalen med Nem-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune via klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet kan kontaktes på mfkn@naevneneshus.dk, og du kan få hjælp til klageportalen på klageportalen@naevneneshus.dk.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til Natur & Vandmiljø, Esbjerg Kommune. Hvis Natur & Vandmiljø, Esbjerg Kommune fastholder afgørelsen, sendes klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. Betingelser for fritagelse findes på www.naevneneshus.dk. Du skal samtidigt sende en mail til miljo@esbjergkommune.dk eller et brev til Esbjerg Kommune, Natur & Vandmiljø, Torvegade 74, 6700 Esbjerg. På denne måde ved kommunen, at en klage er på vej.

Gebyret tilbagebetales, hvis:

- klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- klageren får helt eller delvis medhold i klagen,
- klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevarerklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid,

der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.